

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆՈՐ ԵՎ ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Քաղաքային Նախրա

Աղանյայի 1909թ. կոտորածը Օսմանյան խորհրդարանի քննարկումներում.
հայ երեսփոխանների դիրքորոշումը..... 5

Քաղաքային Վահան

Քենալական շարժման շրջանում բուրք-ամերիկյան հարաբերությունների
պատմությունից՝ կապված հայկական հարցի զարգացումների հետ 20

Քաղաքային Մուրեմ

Արդիականացման և իսլամի համատեղելիության հարցի շուրջ (Թուրքիայի
մոդելը)..... 39

Քաղաքային Արստ

Օսմանյան կայսրության սիրիական վիլայեթներում արաբներն լնգվի վիճա-
կը երիտթուրքների կառավարման օրոք..... 51

Քաղաքային Գոռ

1982թ. իսրայելյան ագրեսիան Լիբանանում և Եգիպտոսի դիրքորոշումը ... 59

Չորսրային Լեռն

Պաղեստինի հարցը Հունեյն-Մակվահոն մամակագրության մեջ և Լոնդոնի
կոնֆերանսը 72

Խակնդարյան Գոհար

Իրանը՝ Պարսից ծոցի ազդեցիկ գործոն (1960-1970-ական թթ.)..... 86

Խարայեյան Արման

Ահաբեկչության փոփոխվող բնույթը և Հնդկաստանի Հանրապետության հա-
կաահաբեկչական քաղաքականությունը 97

Խոսրոնա Անահիտ

Ատրիներն Առաջին համաշխարհային պատերազմից հետո 111 ✓

Կարապետյան Ռուբեն

Իրաքում ճապոնիայի ռազմական ներկայության վերաբերյալ 119

Հարությունյան Աղավնի

Լիբանանյան «Հիզբալլահը» որպես տարածաշրջանային ռազմաքաղաքա-
կան գործոն..... 124

Հարությունյան Լիլիթ

Լիբանանում շիական գործոնի ուժեղացման հարցի շուրջ (1970-1980-ական
թթ.)..... 133

Հովհաննիսյան Անուշ

Թուրք ազգայնական գաղափարախոսության պրոքլեմների պատմագրո-
յան զննհատման շուրջ 148

Հովհաննիսյան Նիկոլայ	
Արաբական երկրների նկատմամբ Թուրքիայի տարածքային հավակնությունները նորագույն շրջանում	158
Ղարիբջանյան Գևորգ	
Սիրիայում ուղղիչ շարժման սոցիալ-տնտեսական քաղաքականության որոշ առանձնահատկություններ (1970-ական թթ.)	175
Մախլյան Բենիամին	
Արևմտահայի կարգավիճակի ձևավորումը խորհրդային սյետականության պայմաններում (1921-1931 թթ.)	188
Մանուկյան Սուրեն	
Բաշար ալ-Ասադի կառավարման առաջին չորս տարիներին Սիրիայում հասարակական և քաղաքական որոշ տեղաշարժերի մասին (2000-2004թթ.)	204
Մանուկյան Տաթևիկ	
Քրդերի սոցիալ-քաղաքական վիճակը Թուրքիայում (1920-1930-ական թթ.)	216
Մուրադյան Մամվել	
Էջեր Հ.Տեր-Աստվածատրյանցի «Աղետների Յուզակիրը» նորահայտ օրագրից (1918թ.)	226 ✓
Մամվելյան Կարինե	
ՍԱԿ-ի գործողությունները Իրաքում (2003թ. մարտ – 2004թ. հունիս) և հասարակական կարծիքի ձևավորումը	242
Մաֆրաստյան Ռուբեն	
«Դորշ վայելքի» վերադարձը. Պահպանողական կուսակցությունը Թուրքիայի քաղաքական կյանքում (1983-1985թթ.)	254
Ստեփանյան Լուսինե	
Իրանական բանակը որպես երկրի կենտրոնացման քաղաքականության կարևորագույն երաշխիք XX-րդ դարի առաջին կեսին	277
Փաշայան Արաքս	
Վահաբական բարոգչության մի քանի դրսևորումների շուրջ	290

ԳԻՆ ԵՎ ՄԻՋԻՆ ԴԱՐԵՐԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Բոզոյան Ազատ	
Հայոց եկեղեցին և Բյուզանդական կայսրությունը ԺԱ դարի վերջին և ԺԲ դարի ընթացքում	303
Գրեկյան Երվանդ	
Ուրարտական աստվածապետության առանձնահատկությունների շուրջ. Ուրարտուի «արքաները» (մախնական դիսարկումներ)	315
Խանգազյան Մարիամ	
Իսովախի արքան և Թուղխստիյաս IV-ը (KBo XXXI 68)	339
Խաչատրյան Վալերի	
Նոր փաստեր ուրարտացիների եկվոր լինելու մասին	347
Կոռոնիկյան Քրիստինե	
Թահմասալ II-ի հայերին ուղղված հրովարտակները և 1730-31 թթ. նրա արշավանքը դեպի Երևան	356
Հարությունյան Նիկոլայ	
Նոր ընթերցումներ և մեկնաբանություններ ուրարտական սեպագրերում	372

Հմայակյան Հասմիկ	
Հայաստանի U.GUR-ը և Արա Գեղեցիկը.....	381
Մաթևոսյան Արթուր	
Քրիստոնեական իմաստության սինթետիկ քննության մասին	395
Մարտոյան Թեոֆիմ	
Կարմելյան միաբանության ներթափանցումն Իրան.....	418 ✓
Մովսիսյան Արտակ	
Թվերի նշման սկզբունքները նախաամաշտոցյան Հայաստանի գրահամա- կարգերում.....	430
Շաքարյան Արտակ	
Դեվշիրմե համակարգի սկզբնավորման հարցերի շուրջ.....	440 ✓
Չորանյան Պավել	
Հայ-ռուսական եկեղեցական հարաբերությունները XVIII դարի երկրորդ կես- ին	450
Սարգսյան Դմիտրի	
Ուրարտական պետության կազմավորման գլխավոր փուլերը.....	462
Քոսյան Արամ	
Խեթական KUB XXVI 62 սեպագիր տեքստը և Վերին Եփրատի ավազանի պատմական աշխարհագրության խնդիրները	472

ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Խանդյան Մաքսիմ	
Լեզվանյութի դրսևորումների դասակարգումային և քննադրական տիպա- բանության շուրջ (քրդերեն լեզվի նյութերի հիման վրա).....	485 ✓
Խաչիկյան Մարգարիտ	
Կերպի քերականական կարգը շումերերենում (տիպաբանական քննություն).....	497
Կարաբեկյան Սամվել	
Լեզվաբանական վերլուծության մակարդակները և նկարագրման հիմնական միավորները արաբական ավանդական լեզվաբանության մեջ	507
Կարապետյան Նաիրա	
XX դարի առաջին կեսի եգիպտական գրական արձակի լեզուն, գրական ա- րաբերենի և բարբառի կիրառումը	519
Ստեփանյան Աշոտ	
Անկ կյանքի երեք պատկերավորումները.....	527

ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

Միքայելյան Տիգրան	
Խոյակերպ տապանաքարեր Սիսիանից	534 ✓
Նազարյան Ռուբեն	
Միջին Ասիայի հայերի պատմությունից	541 ✓

СОДЕРЖАНИЕ

НОВАЯ И НОВЕЙШАЯ ИСТОРИЯ

Бабаян Наира	
Резня 1909 года в Адане в обсуждении османского парламента: позиция армянских депутатов.....	5
Байбурдян Ваган	
Из истории турецко-американских отношений в период кемалистского движения в связи с армянским вопросом	20
Багдасарян Сурен	
К вопросу о возможности совмещения модернизации и ислама (турецкая модель)	39
Гаспарян Арам	
Положение арабского языка в Сирийских вилайетах Османской империи в период правления младотурок	51
Геворгян Гор	
Израильская агрессия 1982г. против Ливана и позиция Египта	59
Зурабян Левон	
Палестинский вопрос в переписке Хусейн-МакМагон на лондонской конференции.....	72
Искандарян Гоар	
Иран как влиятельный фактор Персидского Залива (1960-1970-е гг.)	86
Исраелян Арман	
Изменяющаяся сущность терроризма и антитеррористическая политика Республики Индия	97
Хосроева Анаит	
Ассирийцы после первой мировой войны	111
Карапетян Рубен	
Военное присутствие Японии в Ираке	119
Арутюнян Агавин	
Ливанский “Хезболлах” как региональный военно-политический фактор.....	124
Арутюнян Лилит	
К вопросу об усилении шиитского фактора в Ливане (1970-1980гг.)....	133
Оганесян Ануш	
К оценке историографии проблем идеологии турецкого национализма.....	148
Оганесян Николай	
Территориальные претензии Турции к арабским странам в новейший период	158

Гарибджанян Геворг

Некоторые особенности социально-экономической политики в период исправительного движения в Сирии (1970-е гг.)..... 175

Маилян Бениамин

Становление статуса Абхазии в условиях Советской государственности (1921-1931гг.)..... 188

Манукян Сурен

О некоторых общественных и политических изменениях в Сирии в первые четыре года правления Башара аль-Асада (2000-2004гг.). 204

Манукян Татевик

Социально-политическое положение курдов в Турции (1920-1930-е гг.)..... 216

Мурадян Самвел

Страницы из нововыявленного дневника А.Тер-Аствацатрянца “Записи о бедствиях” (1918г.)..... 226

Самвелян Карине

Деятельность ООН в Ираке (март 2003 — июнь 2004гг.) и формирование общественного мнения 242

Сафрастян Рубен

Возвращение “серых волков”: Консервативная партия в политической жизни Турции (1983-1985 гг.)..... 254

Степанян Лусине

Армия Ирана как важный фактор централизационной политики страны в первой половине XX века..... 277

Пашаян Араке

О некоторых проявлениях ваххабитской пропаганды..... 290

ДРЕВНЯЯ И СРЕДНЕВЕКОВАЯ ИСТОРИЯ

Бозоян Азат

Армянская церковь и Византийская империя в конце XI и в протяжении XII века 303

Грекиян Ерванд

Об особенностях урартской теократии: “Цари” Урарту (Предварительные замечания)..... 315

Ханзадян Мариам

Царь Исувы и Тутхалияс IV (КВо XXXI 68)..... 339

Хачатрян Валерий

Новые данные о неавтохтонности урартийцев 347

Костикиан Кристине

Указы Тахмаспа II-го адресованные армянам и его Ереванский поход в 1730-1731гг..... 356

Арутюнян Николай

Новые чтения и интерпретации в урартских клинописях 372

Амаякян Асхик	
Хаясский «U.GUR и Ара Гехецик	381
Матевосян Артур	
О синтетической природе христианской мудрости	395
Мартоян Теймине	
Проникновение ордена кармелитов в Иран	418
Мовсисян Артак	
Принципы указывания цифр домаштоцских письменных системах	
Армении и система счисления алфавита Месропа Маштоца	430
Шакарян Артак	
О вопросах основания системы девширме	440
Чобанян Павел	
Армяно-русские церковные взаимоотношения во второй половине	
XVIII века	450
Саркисян Дмитрий	
Главные этапы формирования урартского государства	462
Косян Арам	
Хеттский клинописный текст KUB XXVI 62 и вопросы историчес-	
кой географии долины Верхнего Евфрата	472

ФИЛОЛОГИЯ И КУЛЬТУРА

Хамоян Максим	
К классификационной и характерологической типологии проявле-	
ний языковой материи (на материале курдского языка)	485
Хачикян Маргарита	
Категория вида в шумерском языке (типологический анализ)	495
Карабекян Самвел	
Уровни лингвистического анализа и основные единицы описания в тра-	
диционном арабском языкознании (к постановке проблемы)	507
Карапетян Наира	
Язык египетской литературной прозы первой половины XX века:	
применение литературного арабского языка и диалекта	519
Степанян Ашот	
Три изображения одной жизни	527

СООБЩЕНИЯ

Микаелян Тигран	
Надгробия в виде изваяния барана из Сисиана	534
Назарьян Рубен	
Из истории армян Средней Азии	541

CONTENTS

MODERN AND CONTEMPORARY HISTORY

Babayan Naira	
The 1909 Adana Massacre in the Discussions of Ottoman Parliament: the Position of Armenian Deputies	5
Bayburdyan Vahan	
On the Turkish-American Relationship in Respect of Developments around the Armenian Question during the Kemalist Movement.....	20
Baghdasaryan Suren	
To the Problem of the Compatibility between Modernization and Islam (Turkey's Model)	39
Gasparyan Aram	
The Status of Arab Language in the Syrian Vilayets of Ottoman Empire in the Period of Young Turks.....	51
Gevorgyan Gor	
The Israeli Aggression in Lebanon in 1982 and the Position of Egypt..	59
Zourabyan Levon	
The Palestine Question in the Hussein-Macmahon Correspondence and the London Conference	72
Iskandaryan Gohar	
Iran as Influential Factor of the Persian Gulf (1960-1970s)	86
Israelian Arman	
The Changing Nature of Terrorism and Indian Anti-terrorist Policy....	97
Khosroyeva Anahit	
Assyrians after the First World War.....	111
Karapetian Rouben	
Japanese Military Presence in Iraq.....	119
Harutyunian Aghavni	
Lebanon Hizballah as Military and Political Factor in the Region	124
Harutunyan Lilit	
To the Question of the Growth of Shi'i Factor in Lebanon (1970-1980s)	133
Hovhannisyan Anush	
The Estimation of the Historiography of the Problems of the Nationalistic Ideology in Turkey	148
Hovhannisyan Nikolay	
On the Territorial Claims of Turkey Towards Arab Countries in the Newest Period.....	158
Gharibjanyan Gevorg	
Some Peculiarities of Socio-Economic Policy during of the Corrective Movement in Syria (1970s)	175

Mailyan Benjamin	
Definition of the Abkhazia's Status by the Soviet Statehood (1921-1931).....	188
Manukyan Suren	
On Some Social and Domestic Changes in Syria under President Bashar al-Assad in His First Four Years. (2000-2004)	204
Manukyan Tatevik	
The Social-Political Conditions of Kurds in Turkey (1920-1930s)	216
Muradyan Samvel	
Pages from H.Ter-Astvatsatryants' Newly Discovered Diary "Tragedy Memorium" (1918).....	226
Samvelyan Karine	
The Actions of the United Nations in Iraq (March 2003 - June 2004) and the Formation of the Public Opinion	242
Safrastyan Ruben	
The Return of "Grey Wolves": Conservativ Party in Turkish Politics (1983-1985)	254
Stepanyan Lusine	
Iranian Army as Main Factor of Centralization Policy of the Country (the First Half of XX Century)	277
Pashayan Araks	
On Some Expressions of the Wahhabi Propaganda	290

ANCIENT AND MIDDLE AGES

Bozoyan Azat	
Armenian Church and Byzantine Empire in the 11-12 Centures	303
Grekyan Yervand	
On the Features of the Urartian Theocracy: the "Kings" of Urartu (Preliminary Study).....	315
Khanzadayan Mariam	
The King of Լււա and Tudhaliyas IV (KBo XXXI 68)	339
Khachatryan Valery	
New Facts about the Intrusive Character of the Urartians	347
Kostikyan Kristine	
The Decrees of Tahmasb II Addressed to Armenians and His Campaign in the Province of Yerevan in 1730-1731	356
Harouthiounyan Nicolay	
New Readings and Interpretations in the Urartian Cuneiforms.....	372
Hmayakyan Hasmik	
Վ.ԳՐ of Կալա and Ara Geghetsik.....	381
Matevosyan Arthur	
On the Synthetic Nature of the Christian Wisdom.....	395

Martovyan Tehmine	
The Penetration of the Order of Carmelites into Iran	418
Movsisyan Artak	
The Principles of Marking the Numerals in the Pre-Mashtotsian Writing Systems of Armenia and the Numeration System of Mcsrop Mashtots's Alphabet.....	430
Shakaryan Artak	
About the Issues of the Inception of the Devshirme System.....	440
Chobanyan Pavel	
Armenian-Russian Church Relations in the Second Half of XVIII Century	450
Sarkisyan Dimitri	
The Main Stages of Formation of the Urartian State	462
Kossyan Aram	
The Cuneiform Hittite Text KUB XXXVI 62 and the Problem of the Historical Geography of the Upper Euphrates Basin	472

PHILOLOGY AND CULTURE

Khamoyan Maxim	
To Classification and Characterologic Typology of Linguistic Matter Manifestation (On the Kurdish Material)	485
Khachikyan Margarit	
The Category of Aspect in Sumerian (Typological Analysis)	497
Karabekhyan Samvel	
The Levels of Linguistic Analysis and the Basic Units of Description in the Traditional Arabic Linguistic.....	507
Karapetyan Naira	
The Language of the First Half of the XX Century's Egyptian Literary Prose: the Usage of the Literary Arabic Language and the Dialect.....	519
Stepanyan Ashot	
Three Portraits of One Life	527

INFORMATION

Mikayelyan Tigran	
Ram-Shaped Tombstones from Sisian.....	534
Nazaryan Ruben	
From the History of Armenians in Central Asia	541